

Vogelringstation Castricum

Jaarverslag 2019

Dit is een uitgave van Vogelringstation (vinkenbaan) Castricum. Vogelringstation Castricum houdt zich bezig met de studie van in het wild levende vogels door middel van ringonderzoek in de duinen van Castricum.

Gelieve dit verslag als volgt te citeren:

Meer, T.S. van der & Admiraal, P., 2019. Technisch jaarverslag 2019. Vogelringstation Castricum, Castricum.

Teksten

Jan Visser, Piet Admiraal & Tim van der Meer (onderzoek)

Richard Reijnders & Tim van der Meer (maandverslagen)

Tim van der Meer en Piet Admiraal (alle overige teksten)

Data-organisatie

Piet Admiraal

Henk Levering

Tim van der Meer

Arnold Wijker

Vinkenbaan Castricum

p/a Bergstraat 39

1931 EN Egmond aan Zee

vinkenbaan@vwgmidden-kennemerland.nl

Rekeningnummer (sponsoring): NL03 INGB 0004 3806 80

Het ringonderzoek door Vogelringstation Castricum is mede mogelijk dankzij Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland (sponsoring), PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland (kortweg PWN; terreinvergunningen, faciliteiten en onderhoud) en het Vogeltrekstation (ringvergunningen).

Voorpagina: Klapekster, eerste kalenderjaar, 19 oktober 2019 (Tim van der Meer)

Inhoudsopgave

Inleiding	4
H1. Algemene informatie	5
1.1 Publicaties	6
1.2 Ringgegevens	6
1.3 PR en Educatie	6
1.4 Vergadering, PWN en VWG	7
H2. Weersomstandigheden in 2019	8
H3. Methoden	9
3.1 Vangmiddelen en habitat	9
3.2 Overige vangmethoden en andere ontwikkelingen	9
Het vangen van nachttrekkers in 2019	9
Houtsnip	9
Andere vangtechnieken	10
H4. Resultaten ringjaar 2019	11
4.1 Maandoverzicht 2019	11
4.2 Terugmeldingen	20
Buitenlandse terugmeldingen	20
‘Niet van ons’	21
‘Terugmeldingen van door ons geringde vogels	22
Eigen terugvangsten	26
4.3 Trends en records	28
Nieuwe baansoorten	29
CDNA-beoordeelsoorten	29
4.4 Waarnemingen	29
H5. Onderzoek: overzicht uitkomsten en plannen	30
5.1 DNA-onderzoek	30
5.2 Zoönose-project	31
5.3 Rosse Grutto	31
Dankwoord	34
Bronnen	35
Appendix 1: Overzicht van de netopstelling	36
Appendix 2: Totaaloverzicht van gevangen vogels te VRS Castricum 1960-2018	37

Inleiding

In dit jaarverslag worden de ringresultaten van VRS Castricum in 2019 gepresenteerd. Na in 2018 het eerste technische jaarverslag in deze vorm van de pers gekregen te hebben volgt nu jaarlijks een technisch verslag met daarin de resultaten van het ringen, vangmethoden, overzichten per maand, overzichten van terugmeldingen, eindtotalen en samenvattingen van lopende onderzoeken.

H1. Algemene informatie

Vogelringstation VRS Castricum is één van de zogenaamde 'Vinkenbanen'. Op deze plekken werden vroeger in het najaar trekvogels gevangen voor consumptie en voor de volièrehandel. VRS Castricum is opgericht in 1960. Sindsdien is het ringstation actief met het vangen en ringen van vogels voor onderzoek. Het ringstation ligt in de duinen van het Noordhollands Duinreservaat op iets minder dan één kilometer afstand van de Noordzee. VRS Castricum is onderdeel van de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland (opgericht in 1958). Het werkgebied van VRS Castricum wordt beheerd door PWN.

In 2019 bestond de ringgroep uit de volgende medewerkers:

Ringvergunninghouders

- Piet Admiraal
- Walter Beentjes
- Leo Heemskerk
- Guido Keijl
- Luc Knijnsberg
- Henk Levering
- André van Loon
- Tim van der Meer
- Richard Reijnders
- Piet Veldt
- Jan Visser
- Arnold Wijker
- Marc van Roomen
- Paul Ruiters
- Hans Schekkerman
- Rienk Slings

Vaste assistenten

- Rob Leurs
- Aleksandra Munters
- Cees Roselaar
- René Vos

1.1 Publicaties

Alle ringvangsten van 2019 werden gepubliceerd op trektellen: <https://trektellen.nl/site/info/365>. De vangsten op trektellen worden handmatig ingevoerd en kunnen iets afwijken van de werkelijke aantallen.

In 2019 werd het technische jaarverslag van 2018 verspreid onder relaties en belangstellenden en werd het op de website van de vogelwerkgroep geplaatst.

1.2 Ringgegevens

De ringgegevens worden tijdens het ringen ingevoerd in een door Arnold Wijker ontwikkelde applicatie. Bijna iedere vangdag wordt een back-up van de data gemaakt. De gehele dataset wordt beheerd en indien nodig gecorrigeerd in de eigen applicatie door Arnold. Arnold verzorgt ook de invoer van de gegevens in de landelijke databank (GRIEL) en de administratie en terugkoppeling van de terugmeldingen van vogels uit GRIEL.

Henk Levering houdt een overzicht van de jaar- en dagtotalen bij en heeft de dagelijks geschreven 'logboeken' samengevoegd tot één bestand.

1.3 PR en Educatie

In 2019 werd het ringstation door verschillende vogelwerkgroepen bezocht tijdens een excursie. Het ringstation werd tweemaal door een excursiegroep bezocht en ook de jeugdwerkgroep van VWG Midden-Kennemerland heeft het ringstation bezocht.

Regelmatig werd het ringstation bezocht door individuele leden van VWG Midden-Kennemerland. Ook andere belangstellenden (ringers en niet-ringers) werden verwelkomd op VRS Castricum.

Op 14 september 2019 was Jan Visser instructeur bij VRS De Haar. Jan Visser heeft tijdens de ringersdag van het Vogeltrekstation op 14 december 2019 een lezing gegeven over ringen bij het Baikalmeer (Rusland). Van de kooiker van de eendenkooi in Uitgeest hebben wij een opleidingsverzoek gekregen. Het opleidingstraject is inmiddels in gang is gezet.

In 2019 deden enkele aspirant-ringers van andere ringstations hun examen bij VRS Castricum.

In augustus 2019 hebben enkele ringers meegeholpen bij het vangen van steltlopers door Stichting Calidris op Schiermonnikoog.

1.4 Vergadering, PWN en VWG

Er was in 2019 geen officiële 'vinkersvergadering'. Op 4 februari 2020 is een vergadering gehouden bij Tim van der Meer thuis.

Piet Admiraal is bestuurslid van VWG Midden-Kennemerland. Het is zowel onze wens als de wens van de vogelwerkgroep dat er altijd een ringer in het bestuur zit. Voor onze ringgroep is deze rol in het bestuur uiteraard ook belangrijk. Piet woonde alle vergaderingen van de VWG in 2019 bij.

H2. Weersomstandigheden in 2019

Zoals vaker in de afgelopen jaren begon het jaar weer met een zachte winter. Er wordt altijd gehoopt op een lekkere sneeuwwinter, al mogen we natuurlijk niet klagen met de leuke vangdagen die we hebben gehad tijdens de 'Russische Beer' in 2018. In maart was het vaak zwaarbewolkt aan de Noord-Hollandse kust.

De zomer van 2019 was een stuk minder droog dan de zomer van 2018. Het weer was zoals gewoonlijk wisselvallig in juli-augustus en in het najaar waren er een aantal stormen en langere periodes van harde wind, waardoor er in deze maanden niet optimaal geringd kon worden. Ook in november en december dook de temperatuur nauwelijks onder de 0°C.

Richard Reijnders, Rienk Slings en Alexandra Munters in het zonnetje na de vangst van een Bergfluit (22 augustus 2019).

H3. Methoden

3.1 Vangmiddelen en habitat

In het jaarverslag van 2018 zijn de gebruikte vangmiddelen en het vangterrein uitgebreid besproken. Ook is er een overzicht van de netten gemaakt dat nu indien nodig wordt bijgewerkt. Een van de gewone 12m-netten die in het bos staan is aan palen met katrollen geplaatst om het net iets hoger te krijgen (net 'HL'). Het hijsnet 'HK' is in 2018 opgeheven.

Er waren in 2019 geen noemenswaardige kleinschalige veranderingen in het habitat of effecten van beheermaatregelen.

3.2 Overige vangmethoden en andere ontwikkelingen

Het vangen van nachttrekkers in 2019

Bij de eerste nachtvangpogingen op 29 en 30 maart werden vier Waterrallen, een Waterhoen, een Krakeend en een Wintertaling gevangen. In de nacht van 20 april werden twee Porseleinhoenders en 1 Kuifeend gevangen. In de nacht van 2 juni werden 6 Kwartels gevangen. Op 3 augustus werd een nachtvangpoging gedaan met geen resultaat.

De meest spectaculaire (maar ook zware!) nacht was op 24 oktober. In deze nacht vingen Piet Admiraal en Richard Reijnders 78 Waterrallen, drie Waterhoenen, een Porseleinhoen en een Houtsnip. Het zware onderdeel van deze nacht kwam met name door de bijvangst van ongeveer 90 Spreeuwen in de grofmazige netten (97 totaal op 24 oktober). Voorheen vingen wij nachttrekkers voornamelijk in gewone 18m-netten, maar sinds kort gebruiken we hiervoor ook wel grofmazige netten. De resultaten lijken er nog niet direct beter op, en na deze 24 oktober wordt er waarschijnlijk weer (deels) teruggeschakeld op gewone 18m-netten voor het nachtvangen. In de nacht worden vaker Spreeuwen gevangen, maar 90 is waarschijnlijk een nieuw record. Ze komen mogelijk af op het knorrende geluid van Waterral. Ook opvallend is dat tussen de 'nachtspreeuwen' vaak veel adulten zitten.

Houtsnip

Er is eind 2018 met enig succes geëxperimenteerd met een grofmazig net voor het vangen van Houtsnippen met geluid in de bosrand van het Secundair (gemengd bos in het vanggebied). Uiteraard werd dit in 2019 voortgezet. Het speciale net werd iets vroeger in oktober opgezet. Iedere ochtend dat er werd gevangen werd er door middel van geluid gepoogd Houtsnippen in dit net te lokken. Dit leidde tot het ringen van een nieuw jaarrecord van 21 Houtsnippen.

Andere vangtechnieken

Andere vangtechnieken die in het verleden zijn gebruikt en mogelijk in de nabije toekomst weer eens uitgeprobeerd gaan worden zijn:

- Waterrallen vangen met behulp van een zogenaamde 'rallenkooi' (inloopkooi). Er is in 2019 een locatie bepaald en plaatselijk ruimte gemaakt voor deze inloopkooi.
- Roofvogels vangen met behulp van een zogenaamde 'bal-chatri'.
- Binnen het vanggebied worden soms nieuwe netplaatsen uitgeprobeerd. Dit registreren we in ons nettenoverzicht (zie Appendix 1). In 2019 zijn op het tijdelijke Houtsnipnet na geen nieuwe netten geplaatst. Dit net was ook tijdelijk actief in 2018.

Staart van een mannetje Sijs, 5 november 2019 (Tim van der Meer)

H4. Resultaten ringjaar 2019

In 2019 werden in totaal 14.007 nieuwe vogels geringd, verdeeld over 126 soorten. Daarmee was 2019 een goed jaar voor VRS Castricum.

4.1 Maandoverzicht 2019

Het maandverslag wordt ook geschreven voor het blad van VWG Midden-Kennemerland: de Winterkoning.

Januari

Januari was op zijn zachtst gezegd een matige maand voor het ringen. Er werd op de 20e een Cetti's Zanger van 2018 teruggevangen. Op 23 januari was er een koude dag met veel trek van Kievit en Goudplevier. Helaas kon er maar één Kievit verleid worden op het slag te gaan zitten. Ook leverde de kou nog één Stormmeeuw op in januari, maar er werd veelal gehoopt op betere winterse of juist zomerse omstandigheden.

Februari

Er werd slechts op zeven dagen gevangen in februari, wat op zich vrij normaal is. Op zowel de 17e als de 18e werd één Wintertaling gevangen. Beide fraaie mannetjes. Overige leuke vangsten betroffen vier Stormmeeuwen op de eerste dag van de maand, enkele Veldleeuweriken op verschillende dagen en de eerste Bonte Strandloper op de 24e.

Maart

In de eerste weken van maart werd er nauwelijks gevangen. Pas op de 20e werd weer een serieuze poging gedaan. Er werden met het sombere weer toch nog enkele Bonte Strandlopers, Goudhanen en Vuurgoudhanen gevangen. De 29e en de 30e werd er nachtgevangen, dit leverde vijf Waterrallen, een Waterhoen, een Wintertaling en een Kraakeend op. Op de 31e ving Jan Visser een hele vroege Beflijster (een heel mooi mannetje).

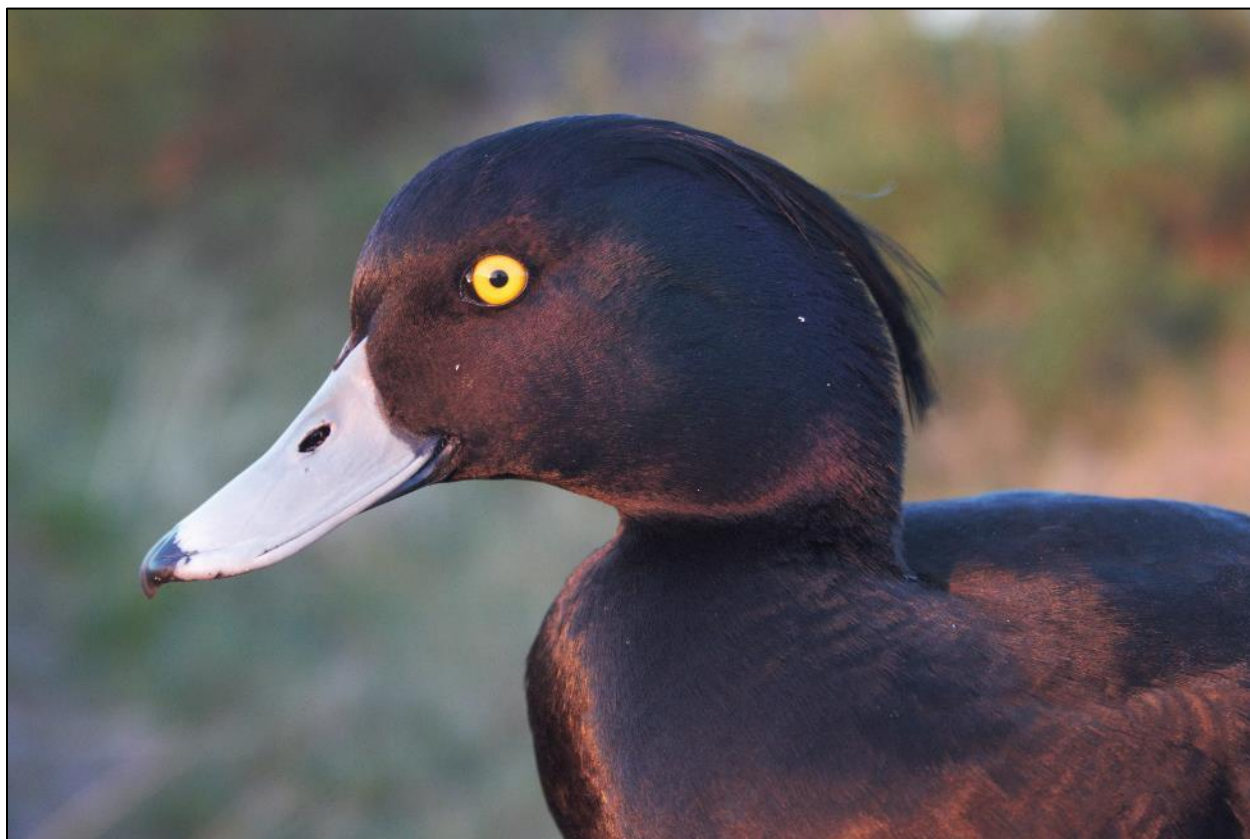

Mannetje Beflijster, 31 maart 2019 (Jan Visser)

April

In april werd op 21 dagen gevangen. Op 3 april werd een ongeringde Cetti's Zanger gevangen en op 5 april drie Blauwborsten. Wellicht dé vangst van de maand werd ook op 5 april gedaan: een volwassen IJsvogel hing in het net. Nooit eerder is bij ons een volwassen IJsvogel geringd, we vangen normaliter jonge, zwervende vogels in het najaar. Op 17 april werd zelfs nog een volwassen IJsvogel geringd! Op 9 april vingen we de eerste Kleine Plevieren van de maand. April is de maand van de Beflijsters en er konden er zes worden geringd. De eerste twee Rosse Grutto's werden op 24 april gevangen en de drukste dag was op 28 april met negen Rosse Grutto's. Op deze dag werd ook een Rosse Grutto gezenderd door medewerkers van het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) (zie voor meer informatie §5.3).

De maand was verder leuk qua eenden. Met twee nieuwe Krakeenden die werden gevangen in het eendennet bij IJS werd een nieuw record neergezet met drie geringde Krakeenden in één jaar. Ook kon een Kuifeend worden gevangen in het eendennet. Daarnaast werden drie Tapuiten, waarvan een Groenlandse Tapuit, gevangen.

Adult mannetje Kuifeend, 20 april 2019 (Tim van der Meer)

Mannetje Kleine Plevier, 14 april 2019 (Tim van der Meer)

Mei

In de eerste week van mei werden nog acht Rosse Grutto's gevangen. Op 5 mei werd een Kanoet gevangen en op 12 mei werden in één slag twee Kanoeten en een Zilverplevier gevangen. Op 25 mei werd de eerste Kwartel gevangen en op 26 mei een vroege juveniele Boomklever. De maand verliep relatief stil en ook qua steltlopers waren de vangsten miniem. Overige leuke vangsten betroffen een Kievit, twee Kleine Plevieren, een tweede Kwartel en een Wilde Eend.

Adult mannetje Kwartel, 25 mei 2019 (Tim van der Meer)

Juni

In juni 2019 werd op 14 dagen gevangen. Aangezien juni de maand is met de meeste juveniele vogels in het duin, wordt er altijd minder met de mistnetten gevangen (er staan minder mistnetten open) en wordt er met name gefocust op de slagnetten. Op 2 juni werd nachtgevangen en het bleek een goede nacht voor Kwartels. In totaal konden er zes worden geringd. Op 7 juni werd een juveniele Aalscholver geringd. Op 12 juni ving Jan de eerste 'zomermees', een juveniele Glanskop en op 14 juni werd ook een juveniele Boomklever gevangen. Van zowel Glanskop als Boomklever werd op 18 juni nogmaals een juveniel gevangen. Op 22 juni hing er een juveniele Zwarte Mees in het net.

Op 23 juni werd een adulte Orpheusspotvogel gevangen. Een erg leuke soort die mogelijk in opkomst is aangezien we er, na in 2007 de eerste te hebben gevangen, de laatste jaren bijna jaarlijks eentje vangen. Ook zijn in de omgeving nu enkele broedgevallen bekend. Op 14 juni hing er ook een Bosrietzanger met een Parijs-ring in het net. Het vangen van Gierzwaluwen gaat de laatste jaren minder goed, maar op 18 juni waren er geschikte omstandigheden en konden er acht worden geringd.

Overige leuke vangsten in juni waren vijf Boomleeuweriken, een Roodmus (2kj), vier Tureluurs (op de 28e) en drie Bontbekplevieren (op de 29e).

Juli

Op 5 juli werd een geringd vrouwtje Roodmus met broedvlek gevangen. Deze was als adult geringd in 2017 en is ook in 2018 teruggevangen. Ook werd deze dag en op 7 juli een juveniele Cetti's Zanger gevangen. Dit illustreert maar weer eens het (onregelmatige) broeden van Roodmus in de omgeving en wederom de succesvolle vestiging van de Cetti's Zanger. Juli is ook de maand van de Snor, er werden er vier geringd.

De eerste twee jonge Witgatten werden op 14 juli geringd. Verder was juli zoals gewoonlijk een leuke maand voor de steltlopers: Bontbekplevier (1), Regenwulp (1), Oeverloper (3), Witgat (16), Tureluur (1), Bosruiter (2) en Groenpootruiter (3).

Augustus

In augustus werd op 21 van de 31 dagen geringd. Op de derde was het gelijk raak met de eerste twee Waterrietzangers van het seizoen. Bovendien ontsnapte een derde 'WaRiZa' uit het net! De nacht van de 3e werd er gepoogd Porseleinhoentjes te vangen, dit leverde helaas niks op. Op de avond van 8 augustus werden 45 Boerenzwaluwen geringd bij de slaappleaats in het riet nabij de Brug-sectie. Verdere Waterrietzangers werden gevangen op 5, 9 en 18 augustus, waarmee het totaal op vijf geringde kwam te staan.

Op 21 augustus werd de eerste Sperwergrasmus gevangen, waarna er in de rest van de maand nog vijf werden bijgevangen. Toen Richard op 22 augustus aankwam bij een van de netten in de West-sectie zag hij een klein vogeltje met een bleke kop, en dacht even aan een Kleine Spotvogel. Bij het uithalen zag hij echter dat het een Bergfluits was! Dit was pas de tweede voor Castricum.

Twee eerstejaars Waterrietzangers (Tim van der Meer)

Vanwege de korte vleugel bleek het in de hand al om een 'Westelijke' Bergfluit te gaan, dit is later ook bevestigd met DNA (zie ook §4.3 en §5.1).

Op de 23e werden een Glanskop en een Tuinfluiter met Praag-ring gevangen. De 24e was een leuke diverse vangdag met 27 soorten waaronder drie soorten zwaluwen (10 Huiszwaluwen, 10 Boerenzwaluwen en een Oeverzwaluw), vier Grauwe Vliegenvangers en een Fluiter. Van 26 tot en met 28 augustus werden maar liefst vijf Draaihalzen en 16 Bonte Vliegenvangers geringd. Op de laatste dag van de maand werd een jonge Groene Specht gevangen, ook geen jaarlijkse soort.

De leukste vangsten van augustus 2019 betroffen een Bergfluit op de 22e (Tim van der Meer) en een jonge Groene Specht op de 31e (Arnold Wijker)

In augustus werden de volgende steltlopers geringd: Wulp (1), Steenloper (2), Witgat (6), Bosruiter (1) en Groenpootruiter (4).

September

De eerste week van september was het erg slecht weer en er waren daarom nauwelijks vangsten. Wel werd een Steenloper gevangen en een Heggenmus met Belgische ring. Op de 9e eindelijk een mooie dag, met maar liefst 219 vogels in de netten. De 10e opnieuw mooi weer, met iets minder vogels (172), maar wel met wat meer variatie. Onder andere twee IJsvogels, een Boomleeuwerik, drie Paapjes en als klapper op de vuurpijl twee Struikrietzangers werden gevangen. De periode daarna was het steeds licht wisselvallig weer. Net als vorig jaar werden er veel Cetti's Zangers gevangen. Op de 12e zelfs eentje met een Belgische ring, onze eerste Cetti's Zanger met buitenlandse ring. 21 september was een topdag: 207 vogels, waaronder een Grote Pieper en een Noordse Nachtegaal. Ook de eerste Bladkoningen dienden zich aan. Daarna, laten we het noemen 'geen vangweer meer', en werden ook geen vangsten van betekenis meer gedaan.

Oktober

Ook oktober begon met onstuimig weer. Vaak was er veel wind en/of regen, en daarom kon er vooral de eerste helft van de maand lang niet elke dag gevangen worden. Toch trokken er wel vogels, zoals eigenlijk altijd wel in oktober, en op de 6e was het dan ook meteen goed raak. Ondanks een vrij krachtige wind en in de nanacht nog regen werden maar liefst 407 vogels gevangen. De bulk was Roodborst: maar liefst 242. Waar komt het allemaal vandaan denk je dan wel eens. Verder onder andere een Beflijster en negen Bladkoningen. De dag daarna was ook niet verkeerd: 243 vogels werden geringd, waaronder zeven Bladkoningen en 13 Putters.

Daarna was het vijf dagen dusdanig slecht weer dat er gewoon echt niet gevangen kon worden. Daar zit je niet op te wachten zo midden in wat normaal de piek van het vangseizoen is. Gelukkig was het de rest van de maand wel redelijk vangweer. Al met al leverde dat veel leuke vangsten op. Heel gaaf was de vangst van een Klapekster op de 19e. Die vingen we met het slagnet en dat was heel lang geleden. Op de 20e werd een Bruine Boszanger geringd. Die hadden wij al zeven jaar niet meer gevangen, en was dus een hele welkome verrassing. De klapper van de maand was echter een Taigaboomkruiper op de 22e. Wat een ontzettend gaaf beestje en pas onze tweede ooit (de eerste was op 18 oktober 2005). De 23e was opnieuw een topdag, met onder andere een schitterende volwassen man Zwarte Roodstaart, opnieuw een Bruine Boszanger en twee Buidelmezen. In de nacht naar 24 oktober zijn we weer eens ouderwets wezen rallen. Richard was er om 2:30, Piet Admiraal was al veel eerder begonnen. Richard kon meteen flink aan de bak, want behalve Waterrallen bleken er ook veel Spreeuwen in de netten gevlogen, en Piet kon het maar nauwelijks aan. Een erg drukke maar ook heel leuke vangnacht, met maar liefst 78 Waterrallen, een hele late Porseleinhoen (onze laatste ooit), drie Waterhoenen, een Houtsnip en 97 Spreeuwen. En dan vingen we overdag nog een Meerkoet ook. Op 25 oktober een heel laat Paapje nog. Die hadden we op 4 oktober ook al gevangen (was dus al geringd) en bleek maar liefst 4 (!) gram te zijn aangekomen. Op de 30e werden nog even twee nieuwe jaarsoorten gevangen: Grote Lijster en Geelgors.

Overige leuke vangsten betroffen zes Bokjes (onze enige dit jaar), drie Beflijsters, 45 (!) Bladkoningen en nog een Grote Pieper. Veel buitenlands geringde vogels, hetgeen natuurlijk altijd erg leuk is: o.a. Roodborst met een Franse ring, Goudhanen met resp. een Deense en een Duitse ring, Groenling met een Belgische ring en een Oeverpieper en een Koperwiek allebei met een Noorse ring (zie ook §4.2).

Taigaboomkruiper, 22 oktober 2019 (Richard Reijnders)

Klapekster, 19 oktober 2019 (Tim van der Meer)

November

In november was het over het algemeen redelijk weer, maar met de vele trek was het wel gedaan. Er werden dan ook alleen nog maar vangdagen met minder dan 100 vogels gemaakt. En daar zaten vooral in de tweede helft van de maand veel dagen met hoogstens een paar handen vogels vol bij. Een nieuw experiment van Jan om Houtsnippen te vangen bleek uitermate succesvol. Werden er in oktober al zeven gevangen, in november kwamen er daar nog eens 15 bij. In totaal 21 (!) Houtsnippen dit jaar dus. En dan te bedenken dat het jaarrecord vóór 2019 op vijf stond (!).

5 november was een erg leuke dag. Een derde Bruine Boszanger werd gevangen en er vlogen lange tijd twee Vale Gierwaluwen rond en boven de hut. De 10e was het ook weer raak. We waren met z'n drieën plus iemand die voor haar examen ging (voor een ringvergunning) en dan nog eens vier gasten. Slechts 48 vogels konden van een ring worden voorzien, maar de examinant was geslaagd. En toch wel erg leuke vangsten van o.a. een hele late Sperwergrasmus en een schitterende 'volwassen' mannetje Boomklever. En ook nog een Merel met een Engelse ring.

Op de 17e een Pallas' Boszanger, ook altijd fijn natuurlijk. De laatste echt gave dag was de 22e, met o.a. onze vierde Bruine Boszanger voor dit jaar (zo vang je ze zeven jaar niet, zo vang je er vier (!)), en een hele mooie IJsgors. In totaal werden in november 13 Sneeuwgorzen gevangen. Ook niet slecht.

Bruine boszanger (Tim van der Meer)

December

In december werd er slechts op vijf dagen gevangen en werd de baan weer opgeruimd. De leukste vangsten betroffen een groepje van acht Staartmezen en een Ekster op 25 december. Eksters zijn tegenwoordig een stuk moeilijker te vangen. De oudere ringers kennen periodes van vroeger met wel 10 Eksters rondom de slagnetten. De Havik is mogelijk medeschuldig aan de achteruitgang van de Ekster in het vanggebied.

Mannetje Sijs, 5 november 2019 (Tim van der Meer)

4.2 Terugmeldingen

Buitenlandse terugmeldingen

In 2019 hebben we 19 verschillende vogels met een buitenlandse ring gevangen (zie tabel 1). Een Vink met Engelse ring werd in maart 2019 gevangen. Deze man werd in maart 2018 ook al door ons gecontroleerd (zie tabel). Vervolgens werd hij ook in mei 2019 gevangen, en blijkt hij dus een territorium te hebben in of nabij ons vanggebied. Spectaculair om te melden is nog een controle van een in Slowakije geringde Bonte Strandloper uit 2018 (zie bovenste regel).

In de onderstaande tabellen met terugmeldingen (tabel 1 t/m 5) zijn bijzonder leuke terugmeldingen met groen aangegeven, en van individuen die vaker zijn teruggemeld zijn de ringnummers met lichtblauw aangegeven.

Tabel 1: vogels met buitenlandse ring gevangen te VRS Castricum in 2019

Soort	Ringnr.	Geringd op	Controle	Land	Locatie
Bonte Strandloper	N12834	9-9-2016	1-3-2018	Slowakije	Ružomberok (1103 km, 538 dagen)
Vink	D281948	2-11-2017	25-3-2018	Engeland	Landguard Bird Observatory
Vink	D281948	2-11-2017	20-3-2019	Engeland	Landguard Bird Observatory
Vink	D281948	2-11-2017	18-5-2019	Engeland	Landguard Bird Observatory
Zwartkop	14896171	9-10-2016	17-4-2019	België	Sint Laureins
Zwartkop	15685031	5-9-2018	22-4-2019	België	Sint Laureins
Goudhaan	R75329	30-9-2019	14-10-2019	Denemarken	Gedser Fuglestation
Rietzanger	AZA8452	18-8-2018	28-4-2019	Engeland	Icklesham
Rietzanger	S277311	17-7-2017	21-4-2019	Engeland	Hope Cove
Tuinfluter	TC54928	27-7-2019	23-8-2019	Tsjechië	Stříbřec (823 km, 27 dagen)
Merel	LJ77054	8-2-2018	10-11-2019	Engeland	Dunton, Fakenham
Oeverpieper	EL04617	28-8-2019	16-10-2019	Noorwegen	Makkevika, Giske
Koperwiek	8C24707	29-9-2019	21-10-2019	Noorwegen	Valestrandfossen
Bosrietzanger	8319982		14-6-2019	Frankrijk	nog geen gegevens
Roodborst	8855652		13-10-2019	Frankrijk	nog geen gegevens
Roodborst	8855652		7-10-2019	Frankrijk	nog geen gegevens
Goudhaan	V147577		18-10-2019	Duitsland	nog geen gegevens
Zwartkop	14430087		6-10-2019	België	nog geen gegevens
Heggenmus	15420486		6-9-2019	België	nog geen gegevens
Cetti's Zanger	16209263		11-9-2019	België	nog geen gegevens
Groenling	61V82266		19-10-2019	België	nog geen gegevens
Kleine Karekiet	1413888		22-8-2019	België	nog geen gegevens
Zwartkop	15986976		9-9-2019	België	nog geen gegevens

‘Niet van ons’

We vingen in 2019 in totaal 31 vogels die op andere plekken in Nederland waren geringd, de zogenaamde ‘niet van ons’ (NVO) vogels. Van deze vogels staat het terugmeldingsrapport samengevat in tabel 2. Van de terugmeldingen komen zoals gewoonlijk de meeste (23 terugmeldingen van 21 individuen) van andere ‘kuststations’. Daarvan kwamen 11 terugmeldingen van 10 individuen van VRS AW-Duinen, zes terugmeldingen van vijf individuen van VRS Van Lennep en ook zes terugmeldingen van vijf individuen van VRS Meijendel. De Cetti's Zanger uit het najaar van 2018 die in het najaar van 2019 in de AW-duinen verbleef en de noordelijke verplaatsing van een Staartmees uit 2017 van VRS Meijendel naar ons vanggebied zijn noemenswaardig.

Tabel 2: overzicht van NVO-terugmeldingen te VRS Castricum in 2019

Soort	Ringnr.	Geringd op	Controle	Locatie
Grasmus	BF92833	10-8-2017	24-5-2019	VRS Van Lennep
Grasmus	BF92833	10-8-2017	2-5-2019	VRS Van Lennep
Pimpelmees	BJ59788	29-10-2019	5-11-2019	VRS Meijendel
Cetti's Zanger	BH51191	14-10-2018	20-10-2019	VRS AWD
Cetti's Zanger	BH51191	14-10-2018	10-11-2019	VRS AWD
Staartmees	AJP595	11-11-2017	7-10-2019	VRS Meijendel
Staartmees	AJP595	11-11-2017	10-11-2019	VRS Meijendel
Pimpelmees	BJ99683	4-11-2019	20-11-2019	Gemaal Leemans, Den Oever
Roodborst	BH40042	24-7-2018	5-10-2019	VRS Franeker
Zwartkop	V879438	23-8-2019	20-9-2019	Westknollendam, Noord-Holland
Koolmees	V945123	29-6-2019	23-10-2019	VRS AWD
Zwartkop	V977447	8-9-2019	11-9-2019	VRS Van Lennep
Fitis	ANX880	8-9-2019	9-9-2019	VRS Vlieland
Fitis	ADR203	1-6-2019	25-7-2019	VRS AWD
Kleine Karekiet	BG94446	25-8-2019	30-8-2019	VRS Van Lennep
Roodborsttapuit	BF86902	23-4-2019	8-9-2019	Castricum aan Zee
Tijftjaf	ADR229	9-6-2019	9-9-2019	VRS AWD
Zwartkop	V902788	31-8-2018	19-4-2019	VRS AWD
Fitis	Y85011	19-6-2016	20-4-2019	VRS AWD
Zwartkop	V931792	5-8-2018	7-4-2019	VRS Eemshaven
Goudhaan	AJT330	18-10-2018	22-4-2019	VRS Meijendel
Zwartkop	V855524	26-8-2017	14-4-2019	VRS Meijendel
Rietzanger	BH51784	30-4-2019	23-5-2019	VRS AWD
Zwartkop	V875630	16-6-2018	24-5-2019	VRS Meijendel
Tuinfluter	V936694	4-8-2018	26-5-2019	Gemaal Leemans, Den Oever
Rietzanger	BH51769	25-4-2019	2-6-2019	VRS AWD
Tuinfluter	V886674	29-7-2018	7-5-2019	Valkeveen, Gooimeer
Kleine Karekiet	BG91947	6-8-2018	14-6-2019	VRS Van Lennep
Kleine Karekiet	BG91947	6-8-2018	9-7-2019	VRS Van Lennep
Kleine Karekiet	BF31912	17-8-2017	29-6-2019	VRS AWD
Zwartkop	V902203	18-7-2018	10-7-2019	VRS AWD

'Terugmeldingen van door ons geringde vogels

In totaal kregen wij al 75 terugmeldingen van 70 door ons zelf geringde vogels in 2019, waarvan 15 uit het buitenland (de bovenste 15 rijen in tabel 3). Van deze buitenlandse terugmeldingen kwamen er drie uit Frankrijk, twee uit België, twee uit Groot-Brittannië, twee uit Denemarken, drie uit Noorwegen, één uit Finland, één uit Zweden, één uit Rusland en twee uit Duitsland.

- **Pijlstaart (5422180)** werd op 2 maart 2018 geringd. Deze maand konden onder andere door de zeer vreemde weeromstandigheden ('de Russische Beer') de eerste Pijlstaarten geringd worden bij Castricum (zie ook het jaarverslag van 2018). Eenden kunnen leuke terugmeldingen opleveren en zo ook dit schitterende adulte mannetje. De vogel is helaas afgeschoten in Rusland, nabij de plaats Rostov Veliki, in de provincie Jaroslavl. Afstand vanaf Castricum is 2270,9 km en de verstreken tijd bedraagt één jaar, zes maanden en 22 dagen.
- **Wulp (5233903)** werd op 7 september 1988 geringd als eerstejaars mannetje. In december 2019 werd de ring van deze vogel afgelezen bij de Provincialeweg 32 in Zijdwind, op ongeveer 27 kilometer afstand vanaf Castricum. Het is knap dat de metalen ring werd afgelezen in het veld, maar degene die de ring aflas was dan ook dhr. S.B. Algera, die later in december 2019 de Kleine Regenwulp in de omgeving van Schagen in de Kop van Noord-Holland ontdekte! De totale verstreken tijd sinds het ringen in 2018 was 11.408 dagen. De vogel was ten tijde van het aflezen 31 jaar en een paar maanden oud!
- **Wulp (5422187)** werd in maart 2019 afgelezen bij Schagen en in november 2019 bij Blokhuizen in Noord-Holland. Het opvallende van deze terugmelding was dat deze vogel bij de vangst op 3 maart 2018 een oude breuk in de tarsus bleek te hebben. De vogel is uiteraard aan de andere poot geringd en overleeft het dus gewoon met deze handicap.
- **Kleine Karekiet (BH61739)** ging de verkeerde kant op. Deze vogel vloog in plaats van naar het zuiden naar het noorden toe. Hij werd op 12 augustus geringd in Castricum en 14 dagen later op 26 augustus gecontroleerd bij Kleppe in Noorwegen. Daarmee legde de vogel 695 km in de verkeerde richting af.
- **Kramsvogel (L482902)** werd in het najaar van 2018 geringd in Castricum en is in het voorjaar van 2019 op de terugweg naar het noorden helaas tegen een raam gevlogen en overleden. De terugmelding kwam vanuit Bardu in Noorwegen. Dit ligt op 1954,5 km afstand van Castricum. De verstreken tijd was in totaal 206 dagen (zes maanden en 24 dagen).
- **Zanglijster (L346546)** is een oudje, geringd als eerste kalenderjaar in oktober 2013 en in zijn of haar zesde voorjaar in 2019 teruggemeld bij Sporup in Denemarken. Sporup ligt op ongeveer 530 km afstand van Castricum.
- **Zanglijster (L508941)** is twee maanden en 22 dagen na het ringen teruggemeld bij Pruna, Sevilla in Spanje. Deze vogel is daar helaas geschoten. De locatie ligt op 1820 km afstand van Castricum.
- **Zanglijster (L482205)** heeft een opvallende timing. Deze Zanglijster werd op 11 oktober 2018 geringd als eerste kalenderjaar. Op dezelfde datum van 2019 werd deze vogel gecontroleerd bij Fredrikstad in Noorwegen. Precies één jaar later dus, op 840 km afstand van Castricum.

Adulte mannetje Pijlstaart vlak vóór de vangst met het slagnet (boven) en de vleugel van deze vogel (onder) (foto's Luc Knijnsberg). Helaas is de vogel in 2019 geschoten in Rusland.

Wulp met oude breuk in de tarsus (3 maart 2018) is in Noord-Holland teruggemeld in maart en november 2019.

Tabel 3: overzicht van vogels die zijn geringd te VRS Castricum en elders zijn teruggemeld in 2019

Soort	Ringnr.			Land	Locatie
Kleine Karekiet	BF50259	1-8-2018	3-8-2019	België	Halle
Waterpieper	BJ81840	22-10-2019	28-10-2019	België	Brecht (132 km in 6 dagen)
Merel	L458807	3-11-2016	22-5-2019	DK	Givskud
Zanglijster	L346546	12-10-2013	6-4-2019	DK	Sporup
Kleine Karekiet	BC71438	22-8-2015	26-5-2019	Duitsland	Linum, Fehrbellin
Stormmeeuw	3654770	11-2-2012	22-3-2019	Duitsland	Heiligenhafen
Merel	L483619	4-11-2017	19-1-2019	Engeland	Old Weston
Merel	L509350	19-10-2019	27-10-2019	Engeland	Hoo Sint Werburgh
Merel	L346042	12-4-2013	2-5-2019	Finland	Nivelax
Fitis	AJA813	6-7-2018	9-4-2019	Frankrijk	Île de Porquerolles
Koperwiek	H342644	22-10-2019	11-11-2019	Frankrijk	Prignac-et-Marcamps
Nachtegaal	V895153	19-7-2017	17-6-2019	Frankrijk	Wingles
Kleine Karekiet	BH61739	12-8-2019	26-8-2019	Noorwegen	Kleppe
Kramsvogel	L482902	25-10-2018	19-5-2019	Noorwegen	Bardu
Zanglijster	L482205	11-10-2018	11-10-2019	Noorwegen	Fredrikstad
Zanglijster	L508941	23-9-2019	15-12-2019	Spanje	Pruna, Sevilla
Pijlstaart	5422180	2-3-2018	24-9-2019	Rusland	Nero, Jaroslavl
Merel	L483293	30-10-2017	21-5-2019	Zweden	Bäisingen
Bosrietzanger	BF50610	5-8-2018	17-7-2019		VRS AWD
Fitis	AJA762	29-6-2018	19-4-2019		VRS AWD
Fitis	AJA934	15-7-2018	21-6-2019		VRS AWD
Fitis	AJA934	15-7-2018	22-5-2019		VRS AWD
Fitis	AJA934	15-7-2018	19-4-2019		VRS AWD
Fitis	AJA989	23-7-2018	5-4-2019		VRS Van Lennep
Fitis	AJB906	28-6-2019	23-7-2019		VRS AWD
Kleine Karekiet	BE03090	29-5-2017	22-5-2019		VRS AWD
Kleine Karekiet	BF49680	16-7-2018	24-5-2019		VRS AWD
Kleine Karekiet	BF50792	9-8-2018	24-7-2019		VRS AWD
Kleine Karekiet	BG56273	4-9-2018	9-7-2019		VRS AWD
Kleine Karekiet	BG56273	4-9-2018	14-6-2019		VRS AWD
Kleine Karekiet	BH62002	21-8-2019	23-8-2019		Piaam, Friesland
Kleine Mantelmeeuw	5358424	4-7-2004	17-5-2019		Forteiland IJmuiden
Kleine Plevier	H325893	7-7-2017	24-4-2019		VRS AWD
Koolmees	V784840	18-10-2014	18-4-2019		Anna Paulowna
Koolmees	V859575	3-10-2016	16-5-2019		Bloemendaal
Koolmees	V896962	29-9-2018	19-2-2019		Gemaal Leemans, Den Oever
Koolmees	V897267	24-2-2019	2-3-2019		Gemaal Leemans, Den Oever
Merel	L342081	28-6-2011	5-1-2019		Bakkum
Merel	L399011	9-11-2014	21-1-2019		Baarn
Merel	L483753	7-11-2017	1-3-2019		VRS AWD
Merel	L508421	7-11-2018	23-2-2019		Sint Maarten, Noord-Holland
Merel	L508754	21-11-2018	1-11-2019		VRS AWD
Nachtegaal	V896073	21-4-2018	2-6-2019		VRS Van Lennep

Nachtegaal	V896073	21-4-2018	10-6-2019		VRS Van Lennep
Nachtegaal	V896073	21-4-2018	9-5-2019		VRS Van Lennep
Nachtegaal	V896073	21-4-2018	22-4-2019		VRS Van Lennep
Nachtegaal	V897402	18-6-2019	29-7-2019		VRS Van Lennep
Nachtegaal	V897655	23-7-2019	29-7-2019		VRS Van Lennep
Nachtegaal	V897722	25-7-2019	4-8-2019		VRS Van Lennep
Nachtegaal	V897758	27-7-2019	4-8-2019		VRS Van Lennep
Pimpelmees	AJC327	21-9-2019	23-10-2019		VRS AWD
Pimpelmees	BA87723	17-11-2013	23-3-2019		Beverwijk
Rietgors	V897183	12-11-2018	19-1-2019		Buitenland van Rhooen
Rietzanger	BF49266	28-6-2018	3-7-2019		VRS AWD
Roodborst	BG59549	14-10-2018	2-3-2019		Gemaal Leemans, Den Oever
Roodborst	BG59620	15-10-2018	13-10-2019		VRS Vlieland
Roodborst	BJ81193	15-10-2019	8-11-2019		VRS AWD
Rosse Grutto	1438536	5-5-2013	3-7-2019		Terschelling
Stormmeeuw	3732142	19-1-2013	28-1-2019		Abcoude
Tuinfluter	V801552	15-8-2016	1-6-2019		Hippolytushoef
Tuinfluter	V897709	25-7-2019	9-8-2019		VRS Van Lennep
Tureluur	1431119	25-8-2013	29-7-2019		De Kooy, Balgzandpolder
Tureluur	1438449	9-4-2013	14-7-2019		De Kooy, Balgzandpolder
Vuurgoudhaan	APT839	29-10-2019	24-11-2019		VRS Grauwe Gans, Almere
Witsterblauwborst	BG61404	14-5-2019	28-6-2019		VRS AWD
Wulp	5233903	7-9-1988	2-12-2019		Blokhuizen
Wulp	5422187	3-3-2018	21-11-2019		Blokhuizen
Wulp	5422187	3-3-2018	7-3-2019		Schagen
Zanglijster	L399058	9-11-2014	17-4-2019		Wijk aan Zee
Zanglijster	L508901	25-8-2019	3-11-2019		VRS Van Lennep
Zilvermeeuw	5274589	18-6-1995	29-8-2019		Amsterdam Haven
Zilvermeeuw	5274589	18-6-1995	19-7-2019		Amsterdam Haven
Zilvermeeuw	5422215	1-7-2018	16-2-2019		IJmuiden
Zwartkop	BF49379	6-7-2018	29-6-2019		VRS Van Lennep
Zwartkop	BF49753	20-7-2018	9-6-2019		VRS Het Gooi
Zwartkop	BF50769	8-8-2018	27-4-2019		VRS De Glinte, Ketelbrug
Zwartkop	BG55200	21-8-2018	17-5-2019		Egmond-Binnen
Zwartkop	BG55889	31-8-2018	21-4-2019		Surhuisterveen

Eigen terugvangsten

We vingen in 2019 in totaal 387 keer een eigen geringde vogel terug van 238 verschillende individuen van vóór 2019 (tabel 4). In 2019 zelf werden 850 eigen terugvangsten van 560 individuen gedaan (tabel 5). Dergelijke eigen terugvangsten wijzen bijvoorbeeld op lokale broedvogels, of doortrekkers die elders broeden en onderweg (soms zelfs jaarlijks) Castricum aandoen.

Tabel 4: eigen terugvangsten van vóór 2019. Bij sommige aantallen is het aantal individuen tussen haakjes gegeven.

Soort	Totaal	Ind.	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Baardmannetje	1	1						1
Bosrietzanger	1	1						1
Braamsluiper	11	9				2	1	8 (6)
Cetti's Zanger	1	1						1
Fitis	80	40			1	3	13	63
Gaai	1	1					1	
Goudhaan	1	1						1
Grasmus	48	28			5	5	5	33
Graspieper	2	2					1	1
Grote Bonte Specht	1	1						1
Heggenmus	18	10			2	7	5	4
IJsvogel	1	1						1
Kleine Karekiet	29	19	4 (2)	3 (3)		3	3	16
Kneu	1	1						1
Koolmees	51	28			6	1	7	37
Merel	12	6						12
Nachtegaal	17	13			1	1	1	14
Pimpelmees	28	18			1		2	25
Putter	1	1						1
Rietgors	3	3					1	2
Rietzanger	21	12					1	20
Roodborst	13	7						13
Roodborsttapuit	1	1					1	
Roodmus	1	1					1	
Sprinkhaanzanger	2	1						2
Tijftjaf	12	7						12
Tuinfluit	5	4	1					4
Vink	4	2					2	2
Vuurgoudhaan	1	1						1
Winterkoning	6	5			1	1	1	3
Zanglijster	3	3		1				2
Zwartkop	10	9		1			1	8
Eindtotaal	387	238	5 (3)	5 (5)	17	23	47	290

Tabel 5: totaal aantal terugvangsten van vogels die in 2019 voor het eerst geringd zijn. Het totaal aantal terugvangsten en het bijbehorende aantal individuen (Ind.) wordt gegeven.

Soort	Aantal	Ind.
Baardmannetje	2	2
Bladkoning	2	1
Boerenzwaluw	1	1
Bonte Vliegenvanger	1	1
Boomkruiper	1	1
Boompieper	1	1
Bosrietzanger	2	2
Braamsluiper	19	17
Cetti's Zanger	13	6
Fitis	14	12
Gekraagde Roodstaart	1	1
Goudhaan	98	71
Grasmus	34	27
Grote Bonte Specht	6	4
Heggenmus	8	7
Houtsnip	1	1
Kleine Karekiet	51	40
Kneu	2	2
Koolmees	157	74
Koperwiek	7	7
Merel	37	26
Nachtegaal	19	17
Paapje	2	1
Pimpelmees	141	74
Rietgors	4	4
Rietzanger	10	7
Roodborst	79	55
Roodborsttapuit	5	4
Snor	2	1
Sperwergrasmus	1	1
Sprinkhaanzanger	8	5
Staartmees	13	6
Tjiftjaf	21	17
Tuinfluter	8	4
Vink	3	3
Vuurgoudhaan	13	12
Winterkoning	21	10
Witsterblauwborst	1	1
Zanglijster	5	4
Zwartkop	36	30
Eindtotaal	850	560

4.3 Trends en records

In 2019 werden vier dagrecords (hoogste aantal geringd van één soort op één dag) verbroken.

- Cetti's Zanger (4, op 20 september 2019)
- Goudhaan (174 op 20 oktober 2019)
- Grote Bonte Specht (6, op 25 juni 2019)
- Struikrietzanger (2, op 10 september 2019)

In 2019 werden ook enkele jaarrecords (hoogste aantal geringd in één jaar) verbroken:

- Bergfluit (1, evenaring)
- Boomklever (4)
- Bruine Boszanger (4)
- Cetti's Zanger (22)
- Goudhaan (1330)
- Houtsnip (21)
- Krakeend (3)
- Putter (40)
- Taigaboomkruiper (1, evenaring).

Cetti's Zanger is echt in opkomst in de regio. In 2018 werden er al 14 gevangen, en nu in 2019 dus zelfs 22 nieuw geringd. Een bevestiging van de vestiging van de soort in de regio zijn de 13 terugvangsten van reeds geringde vogels in 2019 (zie tabel 5) en de terugvangst uit 2018 (zie tabel 4). Met name na de zomer werden lange tijd vaak twee zingende mannetjes gehoord nabij de ringbaan, maar ook in het voorjaar waren meerdere zingende vogels (tijdelijk) aanwezig in het Infiltratiegebied.

Een invasieachtig jaar van Goudhanen zette goed door in het najaar en leverde een drukke dag op met 174 individuen op 20 oktober. In totaal kon een recordaantal van 1330 Goudhanen geringd worden in 2019.

Met name de vangst van vier Bruine Boszangers was spectaculair. Deze Siberische dwaalgast broedt ver ten oosten van het Oeralgebergte en overwintert in Zuidoost-Azië. De laatste Bruine Boszanger die wij vóór 2019 vingen was in 2012.

Voor de andere steeds algemener wordende Siberiër, de Bladkoning, was 2019 (54 vangsten) niet zo groots als 2018 (112 vangsten). Verdere hoogtepunten in de vorm van tweede vangsten ooit soorten voor onze vinkenbaan waren de Bergfluit en Taigaboomkruiper.

Andere leuke soorten die lang niet jaarlijks gevangen worden waren: Meerkoet, Klapetekster, Pallas' Boszanger, Struikrietzanger, Orpheusspotvogel, Noordse Nachtegaal en weer eens een redelijk jaar voor Sijs met 30 geringde individuen. Dit kwam voornamelijk dankzij een nieuw geluidje van zingende Sijzen met een Scandinavisch dialect dat we van collega-ringers hebben gekregen. De twee Struikrietzangers van dit jaar werden op één dag gevangen, nadat er in 2018 een recordaantal van zeven werden geringd.

In 2019 werden 1956 Roodborsten geringd, net geen record, want in 2016 werden 1977 Roodborsten geringd.

Nieuwe baansoorten

Er werden geen nieuwe baansoorten gevangen in 2019. Leuk waren de tweede Taigaboomkruiper en de tweede Bergfluitert ooit.

De Bergfluitert is in de hand op basis van onder andere de vleugellengte gedetermineerd als 'Westelijke' Bergfluitert en dit is bevestigd met DNA. Zijn oostelijke broertje de Balkanbergfluitert kan in het veld, maar ook in de hand moeilijk te onderscheiden zijn van de westelijk voorkomende soort. Op geluid zijn ze wel te onderscheiden, alhoewel dit ook niet makkelijk is. Omdat beide soorten zeldzaam zijn worden ze daarom tegenwoordig in het veld zo goed mogelijk opgenomen als ze geluid laten horen. Op 14 mei 2018 werd niet ver van de ringbaan een Balkanbergfluitert ontdekt en opgenomen door Rob van Bemmelen, en vervolgens door vele vogelaars getwicht. Dezelfde dag werd ook een hybride Bergfluitert x Fluitert ontdekt in de buurt van de ringbaan die uiteindelijk door ons is gevangen, geringd en bemonsterd. De eerste Bergfluitert die in 1990 werd gevangen is niet bemonsterd en is de boeken in gegaan als een bergfluitert spec. Technisch gezien kunnen we dus spreken van een nieuwe bevestigde baansoort.

CDNA-beoordeelsoorten

In het vangseizoen 2019 zijn de volgende CDNA-beoordeelsoorten gevangen:

Bergfluitert

22 augustus 2019 (aanvaard)

Struikrietzanger

Twee op 10 september (beide aanvaard)

4.4 Waarnemingen

In 2019 zijn de (leuke) waarnemingen van bij de vinkenbaan door Richard Reijnders bijgehouden op www.waarneming.nl.

H5. Onderzoek: overzicht uitkomsten en plannen

5.1 DNA-onderzoek

In 2019 hebben we opnieuw veertjes verzameld voor het langlopende onderzoek naar verschillende ondersoorten van de Tjiftjaf (zie tabel 6). Tevens zijn de Bergfluiters en een Pallas' Boszanger 'geveerd'. Bij het bemonsteren worden enkele veertjes van de buik of borst van de vogel genomen en in een papieren enveloppe gestopt. Op het enveloppe worden de gegevens ringnummer, datum, soort en locatie genoteerd. Peter de Knijff van het LUMC/Universiteit Leiden is de motor achter dit onderzoek. Hij zorgt ervoor dat alle verzamelde DNA wordt geanalyseerd. In totaal hebben we in 2019 13 vogels bemonsterd, waarvan er minimaal zeven nu geanalyseerd zijn. Van zes bemonsterde Tjiftjaffen waarvan verwacht werd dat het de nominaat (*Phylloscopus collybita collybita*) betrof, zijn er drie bevestigd. Van de zes geveerde Siberische Tjiftjaffen (*Phylloscopus tristis*) zijn er drie bevestigd.

Eén van de geveerde Tjiftjaffen op 24 november 2019 bleek echter van de ondersoort *P. c. caucasicus* of *P.c. brevirostris* te zijn! Dit is de derde bevestiging van deze ondersoortgroep voor Nederland, de tweede voor Castricum (na de eerste in december 2018) en slechts de vierde voor West-Europa! Deze ondersoort komt grofweg van het oosten van Turkije tot het zuiden van Armenië voor.

Tabel 6: voor DNA-onderzoek bemonsterde vogels te VRS Castricum in 2019

Ringnr.	Datum	Verwachte soort / opmerkingen	(onder)soort aangetoond met mtDNA
AJB800	4-6-2019	Kenmerken Iberische Tjiftjaf	<i>nog geen gegevens</i>
	22-8-2019	Bergfluits, veertje genomen om Balkanbergfluits uit te sluiten	Bergfluits
	30-9-2019	Tjiftjaf (?)	<i>Phylloscopus collybita collybita</i>
AJC386	5-10-2019	Tjiftjaf (?) bleke vogel	<i>Phylloscopus collybita collybita</i>
	14-10-2019	Tjiftjaf (?)	<i>Phylloscopus collybita collybita</i>
AJC751	15-10-2019	Tjiftjaf (?)	<i>nog geen gegevens</i>
	20-10-2019	Siberische Tjiftjaf	<i>Phylloscopus tristis</i>
	20-10-2019	Siberische Tjiftjaf	<i>Phylloscopus tristis</i>
APT557	22-10-2019	Siberische Tjiftjaf	<i>nog geen gegevens</i>
APT688	24-10-2019	Siberische Tjiftjaf	<i>nog geen gegevens</i>
APV119	10-11-2019	Siberische Tjiftjaf	<i>nog geen gegevens</i>
APV142	17-11-2019	Pallas' Boszanger	
APV154	22-11-2019	Siberische Tjiftjaf	<i>Phylloscopus tristis</i>
APV160	24-11-2019	Tjiftjaf (?) met grijze kop	<i>Phylloscopus collybita caucasicus / brevirostris</i>

5.2 Zoönose-project

In 2019 zijn geen vogels bemonsterd voor het zoönose-project. In 2020 is wel weer verdergegaan met bemonstering.

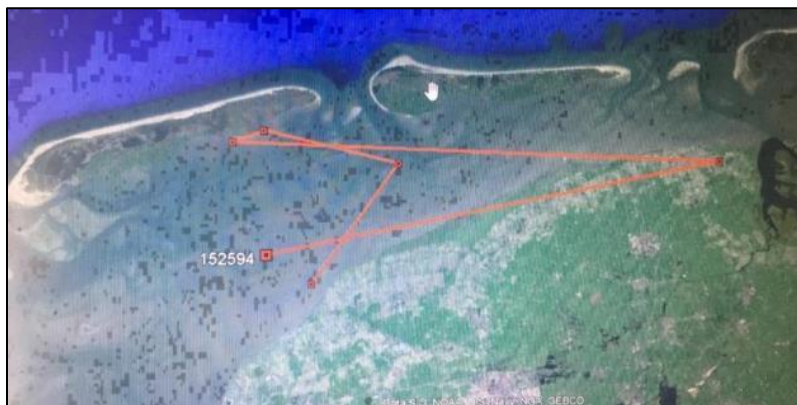
5.3 Rosse Grutto

Op 28 april 2019 werd door Roeland Bom en Eva Kok, twee onderzoekers van het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ), een vrouwtje Rosse Grutto met een GPS-zender uitgerust. Dit is de eerste bij VRS Castricum gezenderde vogel, een nieuwe mijlpaal voor ons! De vogel werd 'Trudie' genoemd. Met de zender is deze vogel zeer gedetailleerd te volgen. Zo is bijvoorbeeld te zien hoe lang ze ergens verblijft en hoe lang ze doet over het afleggen van bepaalde afstanden. Hiermee worden waardevolle data verzameld over bijvoorbeeld de lengte van het verblijf in de Waddenzee en in het broedgebied.

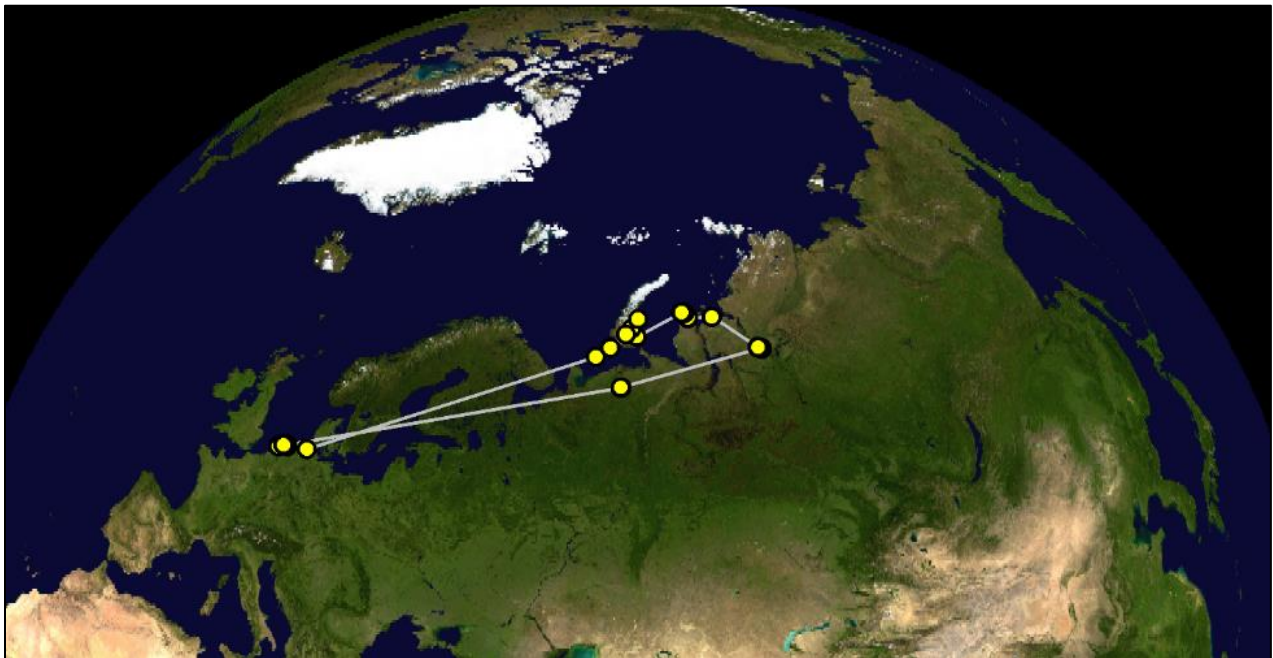
Trudie is na het loslaten direct doorgevlogen naar het Balgzand in de westelijke Waddenzee. In de Waddenzee legde ze relatief grote afstanden tussen verschillende deelgebieden af. Haar favoriete stekje bleek de Zwarte Haan nabij Harlingen te zijn. Ze verbleef precies één maand in de Waddenzee en vertrok op 27 mei (met wind in de rug) richting het noordoosten.

Trudie is in zes of zeven dagen vrijwel direct doorgevlogen naar de basis van het Taimyr-schiereiland, bij de meest oostelijke punt van de track (zie het bovenste kaartje op volgende pagina voor de gehele track). Deze locatie ligt hemelsbreed op ongeveer 4200 km afstand vanaf de Waddenzee. Hier bleef ze tussen 2 juni en 11 juli op min of meer dezelfde locatie op de toendra. Dit duidt zeer waarschijnlijk op een broedpoging. Na het broeden heeft Trudie een noordelijke omzwerving door Taimyr en Nova Zembla gemaakt. Op 28 juli was Trudie weer terug in de Waddenzee.

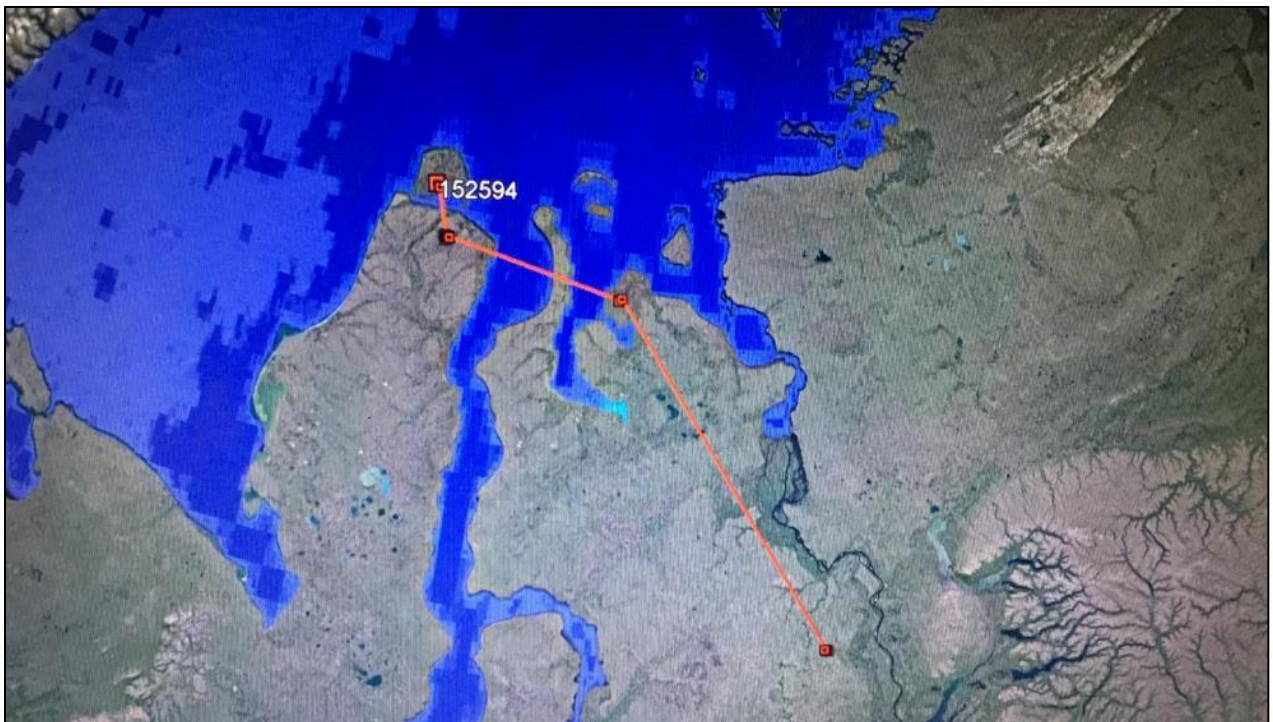
De zender van Trudie is helaas gestopt in september 2019, na haar terugkeer naar de Waddenzee. Het laatste datapunt was nabij Harlingen. De zender werkte op het eind steeds minder goed. Volgens de onderzoekers is het waarschijnlijker dat de zender het niet meer doet of is afgefallen dan dat Trudie niet meer leeft.

Volgens onderzoeker Roeland Bom van het NIOZ was Trudie een 'ondernemend typ' tijdens haar verblijf in de Waddenzee. Dit is een deel van haar track ten zuiden van Terschelling en Ameland.

De complete track van Trudie, van Castricum op 28 april, via de Waddenzee naar Taimyr om te broeden, om daarna weer terug te vliegen naar de Waddenzee.

Na het broeden (hier bij de zuidelijke punten) heeft Trudie een omzwerving door Taimyr gemaakt.

Eva Kok van het NIOZ en Jan Visser vlak voor het loslaatmoment (Tim van der Meer)

Trudie, uitgerust met een GPS-zender en klaar voor haar verdere reis (Tim van der Meer).

Eva en Jan laten Trudie samen met een paar tegelijk gevangen soortgenoten los (Tim van der Meer).

Dankwoord

Via deze weg willen wij iedereen bedanken die het ringonderzoek bij VRS Castricum in 2019 mogelijk heeft gemaakt. We danken VWG Midden-Kennemerland en individuele leden voor financiële bijdragen. Ook alle gasten die het ringstation bezochten worden bedankt voor hun financiële bijdragen. Het PWN wordt bedankt voor het overleg met betrekking tot het beheer van het vanggebied en het verstrekken van de onderzoeksvergunningen en duinkaarten. Het Vogeltrekstation wordt bedankt voor het afgeven van de ringvergunningen. Peter de Knijff en collega's en studenten worden bedankt voor de DNA-analyses van veertjes van verschillende (onder)soorten. Roeland Bom en Eva Kok worden bedankt voor het helpen bij het zenderen van Trudie, en de aangeleverde kaartjes met tracks van Trudie. Uiteraard willen we ook collega-ringers van andere (kust)ringstations bedanken. De aangeleverde voorbeelden van jaarverslagen zijn een goede en zeer welkome inspiratie geweest bij het schrijven van dit jaarverslag.

Bergfluter, gevangen op 22 augustus 2019 (Tim van der Meer)

Bronnen

Levering, H.P.A. & Keijl, G.O. 2008. Vinkenbaan Castricum 1960-2006 – een halve eeuw vogels ringen. VRS Castricum, Castricum.

de Knijff, P., van der Spek, V. & Fischer, J. 2012. Genetic identity of grey Chiffchaffs trapped in the Netherlands in autumns of 2009-11. Dutch Birding 34: 386-392.

Raković, M., Neto, J.M., Lopes, R.J., Koblik, E.A., Fadeev, I.V., Lohman, Y.V., Aghayan, S.A., Boano, G., Pavia, M., Perlman, Y., Kiat, Y., Ben Dov, A., Collinson, J.M., Voelker, G. & Drovetski, S.V. 2019. Geographic patterns of mtDNA and Z-linked sequence variation in the Common Chiffchaff and the 'chiffchaff complex'. PLoS ONE 14 (1): e0210268.

Trektellen. www.trektellen.nl [geraadpleegd op 15 mei 2019]

Vogeltrekatlas. www.vogeltrekatlas.nl [geraadpleegd op 30 maart 2019]

Waarneming.nl. www.waarneming.nl [geraadpleegd op 15 mei 2019]

Appendix 1: Overzicht van de netopstelling

Sectie	Netnaam	Lengte	Maand	Geluidsbron	Opmerkingen
WEST	Stom	12m	7	nee	
WEST	3hoek 1	10m	4	ja	
WEST	3hoek 2	9m/10m	7	nee	
WEST	Dwars	10m	7	nee	
WEST	Bok	12m	Variabel	nee	Speciaal net voor Bokjes, diepe zakken
WEST	Bok-2	12m	8	nee	
WEST	Lijster	18m	10	ja	
NOORD	Paap	12m	3	nee	
NOORD	Slok	18m	3	ja	
NOORD	Slek	18m	7	nee	
NOORD	Dwars JV	9m	7	nee	
BRUG	PRIJS	10m	4	ja	
BRUG	IJS	18m	Variabel (7)	nee	Grofmazig net voor eenden, gewoon net vanaf juli
BRUG	Brug-1	9m	4	ja	Italiaans 9m (2016)
BRUG	Brug-2	10m	4	nee	
SEC	Voeder	24m	-	ja	hijnsnet 2x 12m, gehele jaar
SEC	FRA	20m	-	ja	hijnsnet 2x 10m, gehele jaar
SEC	RIE	20m	-	ja	hijnsnet 2x 10m, gehele jaar
SEC	HK	20m		nee	<i>hijnsnet 2x 10m, opgeheven in 2018</i>
SEC	SEC-2	18m	4	ja	
SEC	HL	10m	7	nee	
SEC	HL2	12m	8	nee	
SEC	Houtsnip	18m	10	nee	Grofmazig net voor houtsnip
OS	Os-1	30m	-	ja	hijnsnet 3x 10m, gehele jaar
OS	Os-2	10m	-	nee	gehele jaar
ABELEN	AB-2/ABWest	10m	7	nee	
ABELEN	HG	12m	7	nee	
ABELEN	RR	10m	4	ja	
ABELEN	ABM	9m/10m	4	nee	
ABELEN	Masker	9m/10m	9	nee	
ABELEN	TM	10m	8	nee	
ABELEN	AW	12m	9	nee	
ABELEN	Lijster-2	18m	10	nee	
KREKEL	Krekel	12m	4	nee	
HUT	JV	12m	3	ja	
HUT	Net F	18m	Variabel	nee	Net voor nachtvangsten
Totaal	36 netten	519 m		12 geluidsbronnen	waarvan nu 4 hijnsnetten

Appendix 2: Totaaloverzicht van gevangen vogels te VRS Castricum 1960-2018

In de tabel hieronder staan de aantallen van alle op VRS Castricum geringde vogelsoorten en herkende ondersoorten op alfabetische volgorde van Nederlandse soortnaam.

Het jaar 2019 was het 60e jaar van ringonderzoek op VRS Castricum. In 2019 zijn in totaal 14.007 vogels van 126 soorten geringd. Het totaal aantal geringde vogels bij VRS Castricum komt daarmee op 524.094.

De in groen weergegeven kolom geeft de totalen weer tot en met 2018. De totalen van 2019 staan in de derde kolom. Jaar- en dagrecords gevestigd in 2019 zijn vetgedrukt. Onderaan staat een tabel met hybriden en exoten die bij ons zijn geringd, hoewel niet elke gevangen exoot geringd wordt (Levering & Keijl 2008).

Soort	1960-2018	2019	Totaal	Jaarrecord	Dagrecord
Aalscholver	25	1	26	10	10 (pul, 5-7-2002)
Appelvink	17		17	4 (2012)	2 (25-7-2012)
Baardmannetje	710	15	725	103 (2003)	17 (2-10-2003)
Barmsijs <i>spec.</i>	75		75	8	
Witstuitbarmsijs	21		21	13 (1975)	3 (21-11-1975)
Grote Barmsijs <i>ssp. flammea</i>	8939		8939	3639 (2005)	1639 (14-11-2005)
Kleine Barmsijs <i>ssp. cabaret</i>	1250	2	1252	97 (1980)	22 (29-11-1982)
Grote Barmsijs <i>ssp. rostrata</i>	1		1	1	1
Beflijster	144	10	154	15 (2012)	7 (7-4-2012)
Bergeend	47		47	11 (1994)	6 (pul, 13-8-1971)
Bergfluitier	1	1	2	1	1
Bladkoning	618	52	670	112 (2018)	25 (8-10-2018)
Blauwborst	884	30	914	72 (2009)	7 (24-7-2008)
Blauwborst <i>ssp. cyanecula</i>	80	7	87	9	2 (10-5-2016)
Blauwborst <i>ssp. svecica</i>	1		1	1	1
Blauwe Kiekendief	43		43	7 (1975)	2 (15-10-1975)
Blauwe Reiger	31		31	4 (1987)	2 (18-8-2016)
Blauwstaart	1		1	1	1
Boerenwaluw	1823	172	1195	322 (2007)	96 (23-8-2007)
Bokje	139	6	145	26 (2016)	4 (7-10-2016)
Bontbekplevier	303	4	307	25 (1997)	7 (20-9-1997)
Bontbekplevier <i>ssp. hiaticula</i>					
Bontbekplevier <i>ssp. tundrae</i>					
Bonte Kraai	1		1	1	1

Bonte Strandloper	2299	4	2303	516 (1996)	124 (1-3-2018)
Bonte Strandloper <i>ssp. alpina</i>					
Bonte Strandloper <i>ssp. schinzii</i>					
Bonte Vliegenvanger	1074	35	1109	66 (1981)	13 (23-8-1977)
Boomklever	5	4	9	4 (2019)	1
Boomkruiper	479	19	498	35 (2004)	5 (10-7-2011)
Boomleeuwerik	107	8	115	18 (1973)	4 (11-2-2012)
Boompieper	1100	47	1147	119 (1987)	24 (12-8-1987)
Boomvalk	5		5	1	1
Bosgors	1		1	1	1
Bosrietzanger	2437	42	2479	153 (2009)	19 (1-8-1988)
Bosruiter	258	3	261	25 (1997)	6 (1-8-2015)
Bosuil	1		1	1	1
Braamsluiper	4151	222	4373	236 (2010)	20 (28-4-2010)
Braamsluiper <i>ssp. blythi</i>	8		8	2 (2017)	1
Brandgans	16	1	17	3 (2014)	2 (29-7-2014)
Bruine Boszanger	10	4	14	4 (2019)	1
Buidelmees	70	2	72	10 (2004)	5 (8-10-2004)
Buizerd	24		24	3 (1997)	2 (29-9-1966)
Cetti's Zanger	38	22	60	22 (2019)	4 (20-9-2019)
Citroenkwikstaart	1		1	1	1
Dodaars	7		7	2 (1981)	1
Draaihals	132	5	137	15 (2013)	6 (25/8/2013)
Drieteenstrandloper	2		2	1	1
Duinpieper	3		3	1	1
Dwerggors	22		22	6 (2012)	2 (27-9-2013)
Ekster	259	1	260	34 (1996)	6 (1-2-1998)
Europese Kanarie	6		6	1	1
Fitis	17450	324	17774	856 (1990)	76 (16-7-2002)
Fitis <i>spp. acredula</i>	20	1	21	6	
Fluiter	27	1	28	4 (1995)	1
Frater	5988		5988	582 (1962)	190 (5-11-1962)
Fuut	1		1	1	1
Gaai	272	3	275	19 (1983)	4 (24-9-1983)
Geelgors	340	1	341	30 (1966)	6 (21-10-1970)
Gekraagde Roodstaart	1694	61	1755	67 (1997)	14 (13-9-1995)
Gele Kwikstaart	821	26	847	92 (1989)	28 (20-8-2015)
Gele Kwikstaart <i>ssp. flava</i>	12		12	8 (2016)	
Gele Kwikstaart <i>ssp. thunbergi</i>	4		4	1	1
Gele Kwikstaart <i>ssp. flavissima</i>	17		17	5 (2016)	2 (23-8-2016)
Gierzwaluw	504	8	512	228 (1987)	41 (17-6-1987)
Glanskop	210	4	214	13 (2003)	6 (2-4-1965)
Goudhaan	13920	1330	15250	1330 (2019)	174 (20-10-2019)

Goudplevier	338		338	44 (2003)	12 (24-8-2003)
Goudvink	431	2	433	46 (2007)	7 (21-10-2007)
Goudvink <i>ssp. pyrrhula</i>	13		13	3 (2004)	2 (31-10-2016)
Grasmus	7443	279	7722	566 (2009)	34 (9-8-2009)
Graspieper	26918	67	26985	2552 (1986)	256 (14-10-1986)
Grauwe Fitis	1		1	1	1
Grauwe Franjepoot	1		1	1	1
Grauwe Gans	13		13	2 (2014)	1
Grauwe Gors	2		2	1	1
Grauwe Klauwier	11		11	2 (1987)	1
Grauwe Vliegenvanger	215	8	223	17 (1989)	6 (7-5-2016)
Groene Specht	143	1	144	12 (1988)	3 (1-9-1980)
Groenling	3147	13	3160	291 (1971)	29 (30-11-1980)
Groenpootruiter	1051	7	1058	66 (1998)	10 (16-8-2014)
Grote Bonte Specht	620	22	642	34 (2010)	6 (25-6-2019)
Grote Canadese Gans	12		12	2	1
Grote Gele Kwikstaart	1024	11	1035	130 (2002)	32 (4-10-2005)
Grote Karekiet	14		14	3 (2017)	1
Grote Lijster	125	1	126	14 (1977)	3 (25-1-2010)
Grote Mantelmeeuw	12		12	2 (1997)	2 (22-6-1997)
Grote Pieper	46	2	48	6 (2005)	2 (19-10-2013)
Grutto	3		3	1	1
Grutto <i>ssp. islandica</i>	1		1	1	1
Havik	16		16	3 (1996)	1
Heggenmus	5340	134	5474	233 (2009)	17 (28-9-2010)
Holenduif	2		2	1	1
Houtduif	44		44	4 (2003)	2 (3-10-2003)
Hop	4		4	1	1
Houtsnip	83	21	104	21 (2019)	3 (5-11-2016)
Huisbus	35		35	5 (1966)	3 (1-1-2004)
Huiszwaluw	189	10	199	49 (2014)	37 (2-8-2014)
Humes Bladkoning	1		1	1	1
IJsgors	608	1	609	62 (1990)	11 (31-10-1989)
IJsvogel	330	13	343	31 (2007)	4 (14-8-2016)
Jan-van-gent	1		1	1	1
Kalanderleeuwerik	1		1	1	1
Kanoet	60	3	63	9 (2000)	5 (6-5-2000)
Kanoet <i>ssp. canutus</i>	1		1		
Kanoet <i>ssp. islandica</i>	1		1	1	1
Kauw	75	1	76	10 (1991)	6 (10-6-1995)
Keep	6484	17	6501	387 (1965)	89 (17-10-1965)
Kemphaan	8		8	4 (1996)	3 (28-1-1996)
Kerkuil	10		10	1	1

Kievit	673	3	676	218 (2005)	190 (2-3-2005)
Klaapekster	60	1	61	5 (1972)	2 (11-10-1975)
Kleine Bonte Specht	60		60	5 (2016)	2 (21-6-2011)
Kleine Karekiet	23406	995	24401	1207 (2006)	138 (15-8-2008)
Kleine Mantelmeeuw	254		254	30 (1997)	23 (22-6-1997)
Kleine Mantelmeeuw <i>ssp. intermedius</i>					
Kleine Mantelmeeuw <i>ssp. graelsii</i>	6		6	5	
Kleine Plevier	206	8	214	22 (2011)	6 (14-4-2011)
Kleine Spotvogel	5		5	2 (2013)	1
Kleine Strandloper	87		87	42 (1998)	30 (13-9-1998)
Kleine Vliegenvanger	4		4	2 (1982)	1
Kluut	10		10	2 (2013)	2 (24-3-2013)
Kneu	3092	109	3201	221 (1962)	30 (10-8-2014)
Knobbelzwaan	37		37	5 (1990)	5 (2-8-1990)
Koekoek	56		56	5 (1999)	2 (15-6-2011)
Kokmeeuw	2345		2345	521 (1986)	101 (11-1-1982)
Koolmees	13049	381	13430	743 (2003)	107 (9-10-2008)
Koperwiek	15029	364	15393	900 (1983)	389 (25-10-2006)
Koperwiek <i>ssp. coburni</i>	1		1	1	1
Kortteenleeuwerik	2		2	1	1
Krakeend	8	3	11	3 (2019)	2 (8-5-2012)
Kramsvogel	16390	137	16527	3748 (2003)	819 (31-1-2003)
Krekelzanger	2		2	1	1
Krombekstrandloper	2		2	1	1
Kroonboszanger	1		1	1	1
Kruisbek	8		8	3 (1990)	2 (21-10-1983)
Kuifeend	22	1	23	15 (2018)	4 (21-4-2018)
Kuifmees	69		69	9 (2010)	3 (22-6-2008)
Kuifleeuwerik	1		1	1	1
Kwartel	283	9	292	78 (2011)	15 (7-5-2011)
Kwartelkoning	6		6	2 (2003)	2 (8-5-2003)
Maskergors	1		1	1	1
Matkop	3		3	1	1
Meerkoet	118	1	119	45 (1979)	20 (3-1-1979)
Merel	21752	788	22540	1237 (2016)	144 (31-10-2009)
Morinelplevier	15		15	2 (1981)	1
Nachtegaal	6275	265	6540	366 (2018)	57 (29-7-2002)
Nachtzwaluw	1		1	1	1
Noordse Nachtegaal	8	1	9	2 (2016)	1
Noordse Stern	1		1	1	1
Notenkraker	1		1	1	1
Oeverloper	394	3	397	56 (1989)	10 (2-8-2012)
Oeverpieper	1192	15	1207	110 (1996)	40 (13-10-2001)

Oeverzwaluw	43	1	44	28 (2014)	14 (2-8-2014)
Orpheusspotvogel	4	1	5	1	1
Ortolaan	12		12	2 (1988)	1
Paapje	579	5	584	32 (1986)	9 (8-9-2003)
Pallas' Boszanger	18	1	19	3 (2016)	2 (24-10-1989)
Patrijs	82		82	17 (1971)	12 (21-10-1987)
Pestvogel	25		25	13 (2016)	6 (31-10-2016)
Pijlstaart	6		6	6 (2018)	3 (2-3-2018)
Pimpelmees	14686	543	15229	1376 (2008)	187 (9-10-2008)
Porseleinhoen	260	3	263	29 (2005)	11 (18-4-2003)
Putter	708	40	748	40 (2019)	16 (9-10-2018)
Raddes Boszanger	7		7	2 (2012)	1
Ransuil	27		27	3 (2006)	2 (8-8-1975)
Regenwulp	69	1	70	4 (2002)	3 (22-8-1990)
Rietgors	4775	67	4842	196 (1972)	30 (3-10-1980)
Rietzanger	3775	200	3975	304 (2009)	22 (23-7-2008)
Ringmus	5462	2	5464	396 (1969)	41 (16-10-1982)
Roek	1		1	1	1
Roerdomp	1		1	1	1
Roodborst	31087	1956	33043	1950 (2016)	249 (20-10-2016)
Roodborsttapuit	1270	76	1346	76 (2014)	5 (15-7-2015)
Roodkeelpieper	1		1	1	1
Roodkopklauwier	1		1	1	1
Roodmus	37	1	38	7 (2003)	2 (5-8-2016)
Roodoogvireo	1		1	1	1
Rosse Grutto	3067	19	3086	672 (2006)	209 (1-5-2006)
Rotgans	3		3	2	1
Ruigpootbuiserd	1		1	1	1
Scholkster	156		156	16 (1996)	5 (2-9-1982)
Siberische Boompieper	3		3	2 (2012)	1
Siberische Sprinkhaanzanger	8		8	2 (2002)	1
Sijs	3460	30	3490	285 (1993)	48 (25-11-1972)
Slobeend	1		1	1	1
Smelleken	6		6	1	1
Smient	5		5	3 (2018)	3 (28-2-2018)
Sneeuwgors	915	13	928	172 (2004)	58 (27-11-2004)
Sneeuwgors ssp. nivalis					
Sneeuwgors ssp. insulae					
Snor	147	6	153	14 (2014)	3 (8-8-2017)
Sperwer	335	2	337	18 (1977)	3 (10-10-1979)
Sperwergrasmus	127	7	134	11 (2014)	2 (23-9-2015)
Spotvogel	172	3	175	16 (1990)	3 (3-8-1990)
Spreeuw	46507	257	46764	4159 (1978)	383 (15-11-1972)

Sprinkhaanzanger	6564	104	6668	423 (2003)	50 (7-8-2006)
Staartmees	2049	25	2074	116 (2008)	30 (27-9-2008)
Staartmees <i>ssp. caudatus</i>	6		6	6	6 (29-10-2015)
Steenloper	246	3	249	28 (2004)	10 (14-8-2004)
Steenortolaan	1		1	1	1
Stormmeeuw	7650	5	7655	1574 (1986)	195 (26-2-1986)
Stormmeeuw <i>ssp. heinei</i>	10		10	7 (2013)	3 (26-1-2013)
Strandleeuwerik	147		147	37 (1978)	8 (27-10-1973)
Struikrietzanger	18	2	20	7 (2018)	2 (10-9-2019)
Swinhoses Boszanger	1		1	1	1
Taigaboomkruiper	1	1	1	1	1
Tapuit	452	2	454	38 (1988)	8 (3-8-1983)
Tapuit <i>ssp. leucorhoa</i>	90	2	92	9 (2004)	2 (8-9-2004)
Tjiftjaf	13135	625	13760	720 (2016)	61 (13-10-2007)
Tjiftjaf <i>ssp. collybita</i>	115		115		
Tjiftjaf <i>ssp. tristis</i>	192	11	203	17 (2010)	8 (7-11-2010)
Tjiftjaf <i>ssp. abietinus</i>					
Tjiftjaf <i>ssp. brevirostris</i>	1		1	1	1
Iberische Tjiftjaf	1?				
Torenvalk	172		172	14 (1981)	3 (15-12-1981)
Tuinfluter	10693	331	11024	666 (1990)	79 (27-8-1991)
Tureluur	645	6	651	54 (2001)	12 (20-8-2003)
Tureluur <i>ssp. totanus</i>					
Tureluur <i>ssp. robusta</i>	21		21	5 (2010)	3 (3-12-2010)
Turkestaanse Klauwier	1		1	1	1
Turkse Tortel	3		3	1	1
Veldleeuwerik	19543	14	19557	1666 (1970)	496 (4-1-1985)
Veldrietzanger	6		6	2 (2003)	1
Velduil	2		2	1	1
Vink	12601	51	12652	623 (1967)	85 (22-10-1983)
Visdief	3		3	1	1
Vuurgoudhaan	2679	140	2819	228 (2007)	25 (18-10-2017)
Waterhoen	430	4	434	93 (2005)	61 (29-10-2005)
Waterpieper	463	25	488	44 (2000)	13 (13-10-2001)
Waterral	2800	102	2902	631 (2005)	366 (29-10-2005)
Waterrietzanger	186	5	191	29 (2003)	4 (6-8-2009)
Watersnip	1044	5	1049	99 (2005)	30 (2-3-2005)
Waterspreeuw	2		2	1	1
Wielewaal	5		5	1	1
Wilde Eend	23	1	24	3 (2018)	2
Winterkoning	3341	80	3421	160 (2003)	11 (21-10-2016)
Wintertaling	16	3	19	15 (2018)	7 (1-3-2018)
Witgat	3525	34	3559	231 (1997)	29 (20-7-2007)

Witkopgors	1		1	1	1
Witte Kwikstaart	1217	10	1227	112 (1992)	17 (5-10-1991)
Witte Kwikstaart <i>ssp. alba</i>	10		10	3	
Rouwkwikstaart (<i>ssp. yarrelli</i>)	66		66	11 (1992)	3? (31-3-2001)
Wulp	541	1	542	70 (1996)	14 (7-2-2012)
Zanglijster	12174	418	12592	670 (2018)	78 (12-10-2013)
Zanglijster <i>ssp. philomelos</i>					
Zilvermeeuw	617	1	618	79 (1997)	46 (17-7-1997)
Zilvermeeuw <i>ssp. argentatus</i>	2		2		
Zilverplevier	471	1	472	62 (1995)	24 (17-5-1995)
Zomertortel	20		20	3 (1977)	2 (19-8-1978)
Zwarte Kraai	51		51	6 (2001)	4 (23-6-2001)
Zwarte Mees	3506	1	3507	1590 (1996)	366 (2-10-1996)
Zwarte Roodstaart	121	2	123	9 (1995)	3 (15-7-1990)
Zwarte Ruiter	136		136	14 (2003)	4 (10-6-2003)
Zwarte Specht	9		9	1	1 (3 pul)
Zwartkop	55571	2583	58154	3880 (2016)	245 (1-10-2016)
Zwartkopmeeuw	2		2	1	1

Hybriden & exoten					
Pleskes Mees	1		1	1 (2007)	1 (15-11-2007)
Brand- x Kolgans	1		1	1	1
Keep x Vink	1		1	1	1
Kneu x Putter	1		1	1	1
Fluiter x Bergfluiter	1		1	1 (2018)	1 (15-5-2018)
Zwarte Zwaan	1		1	1 (2003)	1 (10-8-2003)
Nijlgans	6		6	5 (2010)	3 (7-1-2010)
Indische Gans	1		1	1 (2015)	1 (17-7-2015)
Fazant	66		66	11 (1998)	5 (18-7-1998)
Langstaartroodmus	1		1	1 (2000)	1 (29-7-2000)
Eindtotaal	510087	14007	524094		

